

Tid(y)Up

Národný okrúhly stôl

Východoslovenské múzeum v Košiciach,
11. október 2022

„Súbor nástrojov na znižovanie odpadu“

Agentúra na podporu regionálneho rozvoja Košice, n.o. |
Henrieta Kiraľvargová

Ciele

- Podporovať opatrenia na **prevenciu, monitorovanie a zvyšovanie povedomia o znižovaní množstva odpadu.**
- Ide o iniciatívu zdola nahor, ktorá má pomôcť snahám o znižovanie odpadu **v rekreačných strediskách a reštauráciách na brehoch riek, v miestnych samosprávach, školách a u širokej verejnosti.**
- Súbor nástrojov je k dispozícii v digitálnom formáte na stiahnutie na webovej stránke <https://www.arr.sk/tidy-up-projekt/>

Prvky súboru nástrojov

- Znižovanie odpadu a uhlíkovej stopy (príručka)
- Stravovanie šetrné k rieke / Reštaurácie priateľské k rieke (prezentácia)
- Plagáty triedeného zberu – sklo, plast a kov, papier, kompost
- 9 zásad za čistejšie životné prostredie
- Prezentácie na tému odpady a miestna samospráva, školy a história odpadov
- Podklady pre prácu v triedach

Príručka na znižovanie odpadu a uhlíkovej stopy

- Online návod na znižovanie uhlíkovej stopy a znižovanie odpadu
- 49 strán
- Info o cirkulárnej ekonomike, prečo je voda dôležitá, ako nakupovať uvedomele ... Ako znížiť vlastnú spotrebu
- Cieľová skupina: široká verejnosť, samosprávy, vzdelávacie inštitúcie.

Stravovanie šetrné k rieke / Reštaurácie priateľské k rieke

- Konceptia stravovania priateľského k riekam má tri úrovne, pričom jej centrom je rieka.
- Podľa tohto konceptu sa činnosť reštaurácie hodnotí podľa princípov Plastic Cup a obsahuje odporúčania týkajúce sa nakladania s odpadom, využívania vody a úpravy okolia.
- Reštaurácie sa hodnotia podľa 3 princípov:
  - ✓ Princíp #1: Neznečisťujte rieku
  - ✓ Princíp #2: Vyčistite rieku
  - ✓ Princíp #3: Pomôžte prírode a divočine
- Reštaurácia, ktorá splní kritériá, získava certifikát, medailu a plaketu z riečného plastu a naplaveného dreva a jej profil bude zobrazený na mape Čistá Tisa

Plagáty na zvyšovanie povedomia – čo a kde?

FAREBNÁ A BIELA SKLENENÁ FLAŠA

PROSÍM, NEVHADZUJTE okenné sklo, zrkadlo, žiarovku, okuliare, neónovú trubicu, medicínsku fľašu (ampulka)

PROJEKT JE SPOLUFINANCOVANÝ EÚ V RÁMCI DUNAJSKEHO NADNÁRODNÉHO PROGRAMU

<https://www.arn.sk/tidy-up-projekt/>
#DTPTIDYUP #INTERRECTIDYUP

PLAST A KOV

PROSÍM, NEVHADZUJTE masťné fľaše, zubné kefky, kazety, CD/DVD disky!

PROJEKT JE SPOLUFINANCOVANÝ EÚ V RÁMCI DUNAJSKEHO NADNÁRODNÉHO PROGRAMU

<https://www.arn.sk/tidy-up-projekt/>
#DTPTIDYUP #INTERRECTIDYUP

PAPIER

PROSÍM, NEVHADZUJTE papier a krabice znečistené jedlom a iným typom špiny (napr. masťnotou, olejom, rozpúšťadlom), indigový papier, faxový papier, použité vreckovky a obrúsky!

PROJEKT JE SPOLUFINANCOVANÝ EÚ V RÁMCI DUNAJSKEHO NADNÁRODNÉHO PROGRAMU

<https://www.arn.sk/tidy-up-projekt/>
#DTPTIDYUP #INTERRECTIDYUP

KOMPOST

PROJEKT JE SPOLUFINANCOVANÝ EÚ V RÁMCI DUNAJSKEHO NADNÁRODNÉHO PROGRAMU

<https://www.arn.sk/tidy-up-projekt/>
#DTPTIDYUP #INTERRECTIDYUP

ZA ČISTEJŠIE ŽIVOTNÉ PROSTREDIE !

ZA ČISTEJŠIE ŽIVOTNÉ PROSTREDIE!

Pomocou týchto **9 zásad** môžeme premýšľať o tom, čo môžeme urobiť sami, aby sme zmenšili objem našich odpadkových košov a znížili tak aj našu uhlíkovú stopu.

9
zásad

1.

PREMYSLITE SI TO!

PROBLÉMY, KTORÉ RIEŠIME, MAJÚ VŽDY INÉ, ZELENŠIE RIEŠENIA.

2.

POVEDZTE NIE!

NEMUSÍTE AKCEPTOVAŤ TO, S ČÍM NESÚHLASÍTE.

3.

REDUKUJTE!

POUŽÍVAJTE MENEJ MATERIÁLU, PREDMETOV, ZDROJOV! MALÉ JE KRÁSNE!

4.

NÁJDITE NÁHRADU!

PREJDITE Z VÝROBKU ALEBO SLUŽBY NA EKOLOGICKEJŠIE RIEŠENIE S NÍZKYM DOPADOM NA ŽIVOTNÉ PROSTREDIE!

5.

NÁJDITE PREDMETOM NOVÉ VYUŽITIE!

S TROCHOU KREATIVITY MÔŽETE VECI, KTORÉ UŽ NEPOTREBUJETE, POUŽIŤ NA INÉ ÚČELY.

6.

OPRAVUJTE!

PRI TROCHE SPOLUPRÁCE, ZÁUJMU A VOĽNÉHO ČASU SA VELA VECÍ DÁ OPRAVIŤ.

7.

KOMPOSTUJTE!

KOMPOSTUJTE, ZBIERAJTE ODDELENE A VYUŽITE NA MIESTE!

8.

RECYKLUJTE!

ZBIERAJTE ODPAD ODDELENE A RECYKLUJTE HO!

9.

REAGUJTE!

NEIGNORUJTE ZNEČIŠŤOVANIE ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA BEZ POVŠIMNUTIA. OZVITE SA, PODÁVAJTE NÁVRHY!

Projekt je spolufinancovaný z fondov Európskej únie (ERDF, IPA, ENI) v rámci Dunajského medzinárodného programu s finančným príspevkom partnerských štátov a inštitúcií.

Maďarské združenie environmentálnych podnikov
text: Zita Szóllósi-Sebestyén a Gergely Hankó
grafická úprava: Szonja Kiss a Zita Klemarty-Lechner
www.interreg-danube.eu/approved-projects/tidy-up
download: kszysz.hu/en/knowledge

Prezentácie

História odpadov

Alebo ako sme sa sem dostali?

Prezentácie:

- História odpadov
- Cesta k „Zero waste“ miestnej samospráve
- Cesta k „Zero waste“ škole

BUĎTE VŽDY INFORMOVANÍ!

Vzhľadom na prebiehajúci výskum a vývoj je potrebné sledovať aj novinky v oblasti ochrany životného prostredia, ktorému sa celosvetovo prikladá veľký význam. Stačí, že prejde pár mesiacov a objaví sa nové, trvalo udržateľné riešenie problému.

Viac informácií o cieľoch trvalo udržateľného rozvoja: >>

1 NO POVERTY	2 ZERO HUNGER	3 GOOD HEALTH AND WELL-BEING	4 QUALITY EDUCATION	5 GENDER EQUALITY
6 CLEAN WATER AND SANITATION	7 AFFORDABLE AND CLEAN ENERGY	8 DECENT WORK AND ECONOMIC GROWTH	9 INDUSTRY, INNOVATION AND INFRASTRUCTURE	10 REDUCED INEQUALITIES
11 SUSTAINABLE CITIES AND COMMUNITIES	12 RESPONSIBLE CONSUMPTION AND PRODUCTION	13 CLIMATE ACTION	14 LIFE BELOW WATER	15 LIFE ON LAND
16 PEACE, JUSTICE AND STRONG INSTITUTIONS	17 PARTNERSHIPS FOR THE GOALS	SUSTAINABLE DEVELOPMENT GOALS		

CIELE TRVALO UDRŽATEĽNÉHO ROZVOJA

Aby sme mohli žiť udržateľným životom na celom svete, Organizácia Spojených národov zostavila zoznam cieľov, známych ako SDGs, ktoré nám pomôžu rozhodnúť sa, čo musíme zlepšiť v našom prostredí.

Ďakujem za pozornosť!

Henrieta Kiraľvargová
Agentúra na podporu regionálneho rozvoja
Košice, n.o.
Strojársená 3, 040 01 Košice